

همه گیرشناسی اختلالات روانی در معلمان آموزش و پرورش استثنایی شهر کرمان

سال ۱۳۸۰-۱۳۸۱

حسن ضیاءالدینی^{*}، عبدالرضا رجایی نژاد^۲

دریافت: ۱۳۸۳/۳/۲۱ بازنگری: ۱۳۸۳/۱۲/۹ پذیرش: ۱۳۸۴/۱/۲۴

خلاصه

سابقه و هدف: آموزش کودکان استثنایی (کودکانی که نوع ناتوانی جسمی و ذهنی مداوم دارند) امری پراسترس است و می تواند باعث فرسودگی شغلی معلمان شود. هدف این مطالعه ارزیابی فراوانی اختلالات روانی در معلمان کودکان استثنایی شهر کرمان می باشد.

مواد و روش ها: این مطالعه توصیفی- مقطعی با نمونه گیری سرشماری بین معلمان کودکان استثنایی شهر کرمان در سال تحصیلی ۱۳۸۰-۱۳۸۱ طراحی شد. به منظور ارزیابی اختلالات روانی از پرسش نامه SCL-90-R استفاده شد و از ۲۳۵ نفر معلم مدارس استثنایی، ۲۱۵ نفر پرسش نامه را تکمیل و مورد بررسی قرار گرفتند (درصد پاسخگویی ۹۱/۴ درصد).

یافته ها: نتایج حاصل از این مطالعه، اختلال روانی را در سه سطح در بین نمونه ها به شرح زیر نشان داد: خفیف ۳۸/۱ درصد، متوسط ۳/۳ درصد و شدید ۱/۴ درصد. افسردگی شایع ترین اختلال در هر دو جنس (۸۶/۱ درصد) و عقاید پارانوئیدی کمترین شیوع را داشت (۳۳/۹ درصد). اختلاف معنی داری بین جنسیت، وضعیت تأهل و دیگر متغیرهای زمینه ای در مورد اختلالات روانی وجود نداشت. ضریب کلی علائم مرضی (GSI) در معلمان زن و مرد تفاوتی نداشت.

نتیجه گیری: مقایسه یافته های فوق با شیوع اختلالات روانی در دیگر نمونه های بررسی شده نشان دهنده لزوم توجه به بهداشت روانی این گروه از معلمان است.

واژه های کلیدی: همه گیرشناسی، اختلالات روانی، معلمان کودکان استثنایی، کرمان

مقدمه

دومین مطالعه گسترده همه گیرشناسی اختلالات روانی در ایران در سال ۱۳۸۰ انجام شد که شیوع انواع اختلالات روانی در این مطالعه ۱۷/۱ درصد گزارش شده که این شیوع در زنان ۲۳/۴ درصد و در مردان ۱۰/۸۶ درصد بوده است [۸]. طبق گزارش طرح کشوری بهداشت روانی سال ۱۳۷۱، ۱/۶ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال دچار بیماری های شدید روانی و ۱۵/۳ درصد دارای اختلال خفیف روانی بودند. در مناطق مختلف براساس متغیرهای مختلف میزان شیوع بین

اغلب مطالعات همه گیرشناسی اختلالات روانی در کشور ما محدود و محدود می باشند. میزان شیوع اختلالات در این نوع مطالعات بین ۱۱/۹ تا ۲۶/۹ درصد گزارش شده است [۸]. اولین مطالعه گسترده ای که در این زمینه انجام شده، بررسی وضعیت سلامت روان افراد در ایران در سال ۱۳۷۸ می باشد. شیوع اختلالات روانی در شهر تهران ۲۱/۵ درصد و در کل کشور ۲۱ درصد به دست آمد [۱۰، ۱۱].

^{*} - دانشیار گروه روانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان (نویسنده مسئول)

تلفن: ۰۳۴۱-۲۱۱۱۰۰۶، فاکس: ۰۳۴۱-۲۱۱۰۹۳۱، پست الکترونیکی: h_ziyaadini@yahoo.com

^۲ - پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مواد و روش‌ها

این مطالعه به صورت توصیفی-مقطعی و به شکل سرشماری در سال تحصیلی ۱۳۸۱-۱۳۸۰ انجام شد. ابزار مورد پژوهش آزمون SCL-90-R^۱ که استاندارد شده بود، می‌باشد [۳،۴]. پرسش‌نامه بین ۲۳۵ نفر (کل جامعه مورد مطالعه) توزیع شد، ۲۱۵ پرسش‌نامه بعد از تکمیل عودت داده شد که قابل آنالیز بود. ۲۰ پرسش‌نامه یا کامل نشده یا ناقص جواب داده شده بود. به منظور تجزیه و تحلیل آماری از نرم‌افزار Epiinfo-6 با به کار بردن آمارهای توصیفی از قبیل آزمون‌های آماری t-test و مجذور کای استفاده شد. داده‌ها با $p < 0/05$ معنی‌دار فرض شدند.

نتایج

از مجموع ۲۱۵ نفر ۵۶ نفر (۲۶ درصد) مرد و ۱۵۹ نفر (۷۳/۷ درصد) زن بودند. بیشترین فراوانی سنی را ۲۹-۲۰ ساله‌ها داشتند که بالغ بر ۱۳۷ نفر (۶۷/۳ درصد) بودند، ۶۶ نفر ۳۹-۳۰ ساله، فقط ۱۲ نفر بالای ۴۰ سال بودند. از نظر تحصیلات ۱۳۴ نفر (۶۲/۳ درصد) فوق دیپلم، ۷۶ نفر (۳۵/۳ درصد) لیسانس و ۵ نفر (۲/۳ درصد) فوق لیسانس بودند. از کل جمعیت مورد مطالعه ۷۰/۲ درصد متأهل و بقیه مجرد بودند. بیشترین و کمترین تعداد دانش‌آموزان به ترتیب کودکان عقب‌مانده ذهنی (۵۱/۶ درصد) و نابینایان (۹/۳ درصد) بودند. در ضمن توزیع فراوانی معلمان براساس رشته تحصیلی نشان دهنده این است که بیشتر افراد مورد مطالعه (۳۶/۳ درصد) در رشته عقب‌ماندگی ذهنی و کمترین تعداد در رشته علوم تربیتی (۰/۵ درصد) تحصیل کرده‌اند. در تجزیه و تحلیل شاخه‌های SCL-90-R افسردگی شایع‌ترین اختلال روانی (۸۶/۱ درصد) و افکار پارانوئیدی کمترین شیوع افسردگی (۳۳/۹ درصد) را در میان معلمان آموزش استثنایی داشت (باستثنای سئوال‌ات اضافی) (جدول ۱).

۱۱/۸۷ درصد تا ۷۷/۵۳ درصد متغیر بوده است [۱،۵]. بررسی میزان شیوع اختلالات روانی در میان معلمان شهر کرمان شیوع لحظه‌ای ۲۸/۵ درصد را برآورد کرده است [۷]. با توجه به این که بر اساس نظر یونسکو که حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد کودکان لازم‌التعلیم هر کشور استثنایی هستند، لزوم برنامه‌ریزی ویژه معلمان آموزش دیده که می‌توانند راحت‌تر با مشکلات شغلی کنار آیند، شیوه‌های تربیتی خاصی را می‌طلبد [۲]. معلمان کودکان استثنایی با توجه به شرایط خاص آموزشی، ارتباط با عادات و هیجان‌های ناپه‌نجان، ناتوانایی‌های کودکان، بهبود کند فرایند یادگیری دچار استرس می‌شدند [۱۳]. آموزش کافی و مناسب در مورد رفتار، هیجان‌ها، ناتوانایی‌های مددجویان می‌تواند در کاهش استرس شغلی آموزش دهندگان موثر باشد، نگرش مثبت معلمان نسبت به شغل همراه با حمایت‌های کافی نیز باعث کاهش استرس می‌شود [۱۵].

کار با دانش‌آموزان استثنایی با اختلالات خفیف‌تر، مقبولیت بیشتری داشته تا با دانش‌آموزان با اختلال بیشتر، نداشتن دانش کافی، احساس تحمیل شدن شغل، همراه با اضطراب بیشتر در این معلمان گزارش شده است [۱۷]. مطالعه دیگری نگرش منفی معلمان موسیقی و ورزش را در مدارس استثنایی به ترتیب نسبت به اختلالات هیجانی و اختلالات فیزیکی دانش‌آموزان نشان داد [۱۹]. اندازه‌گیری مهارت‌های اجتماعی و شناخت مشکلات رفتاری معلمان با شیوه‌های مناسب می‌تواند باعث کاهش استرس شغلی شود [۱۸]. در صورت عدم مهارت لازم، نبودن پشتیبانی مؤثر، شرایط خاص شغلی، عدم شناخت نسبت به چرایی کندی پیشرفت دانش‌آموزان و احساس بیهودگی و عدم لذت از محیط کاری سرخوردگی در آن‌ها ایجاد می‌کند [۲۰]. با توجه به وضعیت پیش گفته شده هدف مطالعه حاضر، شناخت ویژگی‌های مطالعه بهداشت روانی این گروه از معلمان می‌باشد که این شناخت و اعلام باعث ایجاد حساسیت بیشتر در تصمیم‌گیران نسبت به آن‌ها خواهد شد.

جدول ۱: تفکیک مقیاس‌های افراد مورد مطالعه براساس دستورالعمل SCL-90-R (اعداد بر حسب درصد)

شدت بیماری	نوع اختلال	سالم	مرزی	بیمار	شدت بیمار
وسواس و اجبار	۴۴/۷	۳۱/۲	۲۰/۹	۳/۳	
حساسیت در روابط متقابل	۵۳	۳۴	۱۲/۱	۰/۹	
افسردگی	۱۴	۴۴/۷	۳۷/۷	۳/۷	
اضطراب	۱۷/۲	۴۲/۸	۳۵/۸	۴/۲	
پرخاشگری	۱۵/۸	۴۹/۸	۲۷	۷/۴	
ترس مرضی	۵۲/۱	۴۱/۹	۴/۷	۱/۴	
افکار پارانویید	۶۶	۲۶/۵	۶	۱/۴	
روانپریشی	۵۰/۷	۲۳/۷	۲۳/۷	۱/۹	
سئوال‌ات اضافی	۱۴	۳۴/۴	۴۱/۹	۹/۸	
GSI ^۱	۵۷/۲	۳۸/۱	۳/۳	۱/۴	

در زنان و مردان به تفکیک جنس نیز افسردگی و افکار پارانوییدی بیشترین و کمترین شیوع را داشته‌اند. با استفاده از آزمون مجذور کای بین شدت انواع اختلالات روانی و کلیه متغیرها شامل جنس، میزان تحصیلات، رشته تحصیلی، سن، وضعیت تأهل و نوع اختلال کودکان تحت آموزش بررسی صورت گرفت که به جز در مواردی که ذکر می‌شود اختلاف

معنی‌دار آماری وجود نداشت. ارتباط معنی‌داری بین پرخاشگری و رشته تحصیلی وجود داشت گرچه تعداد نمونه‌ها در برخی رشته‌ها کم بود، اما نتایج نشان داد، آموزگاران که در رشته روانشناسی و پرستاری کار می‌کنند بالاترین شاخص‌های پرخاشگری را دارند (جدول ۲).

جدول ۲: توزیع فراوانی نمونه‌های مورد مطالعه بر حسب پرخاشگری و رشته تحصیل (اعداد بر حسب درصد)

رشته تحصیل	شدت بیماری	گفتار درمانی	علوم تربیتی	پرستاری	روانشناسی	علوم اجتماعی	آموزش ابتدایی	ناشنا	نابینا	عقب مانده ذهنی
مرزی	۱۰۰	۰	۷۰	۴۲/۹	۳۶/۴	۴۰/۶	۴۷/۲	۶۶/۷	۴۸/۸	
بیمار	۰	۰	۱۰	۲۳/۸	۳۶/۴	۳۱/۳	۳۶/۱	۲۳/۸	۲۵/۵	
به شدت بیمار	۰	۰	۲۰	۲۸/۶	۹/۱	۶/۳	۲/۸	۰	۵/۲	
جمع سطح اختلال	۱۰۰	۰	۱۰۰	۹۵/۳	۸۱/۹	۷۸/۲	۸۶/۱	۹۰/۵	۷۹/۳	

ارتباط معنی‌داری بین پرخاشگری و رشته تحصیلی با $p < 0.001$ به دست آمد. افراد مورد مطالعه در رشته پرستاری و گفتار درمانی دارای بیشترین درصد از پرخاشگری بودند و سپس روانشناسی با ۹۵/۳ درصد در رتبه دوم قرار گرفت و کمترین درصد مربوط به آموزش ابتدایی و عقب مانده ذهنی می‌باشد؛ در رشته علوم تربیتی همه افراد سالم بودند و جالب این که در هر ۹ رشته بیشترین درصد مربوط به پرخاشگری در حد مرزی بوده، که در این مورد بیش از همه رشته نابینا و سپس عقب مانده ذهنی دچار پرخاشگری مرزی بودند (به ترتیب ۶۶/۷ درصد و ۴۸/۸ درصد).

1- Global severity index یا general symptomatic index

تأهل بر شدت شکایات جسمانی و شاخص وسواس و اجبار
تأثیر داشت (جدول ۳ و ۴).

بحث

هدف اصلی این مطالعه برآورد شیوع اختلالات روانی در معلمان مدارس استثنایی شهر کرمان بوده است. مقایسه نتایج این مطالعه با نتایج بررسی‌های قبلی شیوع اختلالات روانی در جامعه ایرانی نشان دهنده تأثیر احتمالی استرس‌های شغلی در این گروه از معلمان می‌باشد. جنکینز^۱ و همکاران نسبت ۱۹/۵ درصد اختلال روانپزشکی را در زنان و ۱۲/۵ درصد در مردان گزارش کردند [۲۱]. هودی آمنت^۲ و همکاران اختلال روانپزشکی را ۱۹ درصد در سال ۱۹۸۳ و ۲۸/۵ درصد در سال ۱۹۷۷ در افراد ۱۸ تا ۶۴ ساله نشان دادند [۱۴]. ماریام^۳ و همکاران میزان شیوع در نمونه‌های مراکز بهداشتی درمانی مالزی را ۲۹ درصد [۱۶]، ماک‌کنل^۴ در ایرلند شمالی اختلال روانی را که نیاز به درمان داشتند ۱۲/۲ درصد ذکر کرده است. [۱۷]. برای اولین مرتبه در ایران (شیراز) از سال ۱۳۴۲ با مطالعه باش^۵ مطالعات همه‌گیرشناسی روانپزشکی در جمعیت‌های محدود و به تعداد معدودی انجام شده است [۱۲]. مطالعات جامع‌تر دیگری از قبیل طرح کشوری بهداشت روانی (سال ۱۳۷۱) که ۱/۶ درصد جمعیت مورد مطالعه اختلال شدید و ۱۵/۳ اختلال خفیف جمعیت را نشان دادند [۱] در زمان‌های بعدی انجام شد. در مطالعات نور بالا و همکاران و هم‌چنین محمدی و همکاران نیز نسبت ۲۱ و ۱۷/۱۰ درصد در نمونه کشوری اختلال روانی داشته‌اند [۸، ۱۰، ۱۱].

در مجموع میزان شیوع اختلالات در مطالعات انجام شده تاکنون بین ۲۶/۹-۱۱/۹ درصد گزارش شده است [۵، ۸] و بالاخره شیوع لحظه‌ای اختلال روانی در میان معلمان شهر کرمان ۲۸/۵ درصد برآورد شده است [۷]. با توجه به این که در نتایج مطالعات مختلف اختلاف وجود دارد که این می‌تواند احتمالاً ناشی از بافت فرهنگی و اجتماعی نمونه‌ها با مؤلفه‌های روانشناختی متفاوت باشد، شیوع اختلالات در زنان و مناطق شهری بیشتر گزارش شده که مسئله استرس‌های

جدول ۳: توزیع فراوانی نمونه‌های مورد مطالعه بر حسب شکایات جسمانی و وضعیت تأهل

وضعیت تأهل	متأهل		مجرد		فراوانی شدت بیماری
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
سالم	۲۶	۱۷/۲	۱۱	۱۷/۲	
مرزی	۶۸	۴۵	۴۴	۶۸/۸	
بیمار	۴۹	۳۲/۵	۹	۱۴/۱	
بیمار شدید	۸	۵/۳	۰	۰	
جمع	۱۵۱	۱۰۰	۶۴	۱۰۰	

$\chi^2=13/88$ $DF=3$
بین شکایات جسمانی با وضعیت تأهل ارتباط معنی‌دار وجود دارد ($p<0/01$)

جدول ۴: توزیع فراوانی نمونه‌های مورد مطالعه بر حسب وسواس و اجبار و وضعیت تأهل

وضعیت تأهل	متأهل		مجرد		فراوانی شدت بیماری
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
سالم	۵۸	۳۸/۴	۳۸	۵۹/۴	
مرزی	۴۸	۳۱/۸	۱۸	۲۸/۱	
بیمار	۳۷	۲۴/۵	۸	۱۲/۵	
بیمار شدید	۸	۵/۳	۰	۰	
جمع	۱۵۱	۱۰۰	۶۴	۱۰۰	

$\chi^2=11/2$ $DF=3$
بین شدت بیماری وسواس و اجبار با وضعیت تأهل اختلاف معنی‌دار وجود دارد ($p<0/01$)

شاخص کلی علائم مرضی (GSI) بین زن و مرد با استفاده از آزمون t-test تفاوت آماری معنی‌داری را نشان نداد.

1- Jenkins
2- Hodiamont
3- Mariam
4- Connell
5- Bash

با توجه به نتایج این مطالعه مشخص می‌شود که درصد بالایی از معلمان مدارس استثنایی نیازمند خدمات بهداشت و روان هستند. در جهت کمک به این گروه با توجه به ماهیت آموزش و پرورش استثنایی، لازم است افراد با مهارت‌ها و آموزش‌های ویژه‌ای روش کنار آمدن با رفتارها، هیجان‌ها و ناتوانی‌های نیازمندان به آموزش را جهت کاهش استرس شغلی بیاموزند. از طرفی متناسب با شغل افراد زمینه‌های افزایش نگرش مثبت را در آن‌ها فراهم نمود.

محیطی و شغلی و اسلوب زندگی شهری را می‌توان مطرح نمود [۴، ۸، ۹]. در مطالعه حاضر ۴۲/۵ درصد از زنان و مردان درجاتی از اختلال روانی را داشته‌اند که تقریباً بالاتر از نتایج تمام مطالعات انجام شده قبلی است، فقط در یک مورد، برای دختران دانش‌آموز بی‌سرپرست بالای ۱۵ ساله کانون‌های شبانه‌روزی کرمان اختلال روانی بیشتری گزارش شده است (۹۰/۳ درصد) که دور از انتظار نبوده است [۶]. در مطالعه ما تفاوت معنی‌داری بین زنان و مردان از نظر اختلالات روانی نبوده است، به علاوه با توجه به اینکه افسردگی بیشترین و افکار پارانوئیدی کمترین درصد را داشته است با مطالعات قبلی متفاوت بوده است.

منابع

- [۱] اداره کل مبارزه با بیماری‌ها. طرح کشوری بهداشت روانی. تهران، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۱ صفحات: ۲۵-۳۰. (نویسندگان ذکر نشده‌اند)
- [۲] افروز غ: مصاحبه و مشاوره با والدین کودکان استثنایی. انتشارات انجمن اولیاء و مربیان ایران، ۱۳۷۵، صفحات: ۹-۲۴.
- [۳] باقری س: بررسی همه‌گیرشناسی اختلالات روانی در مناطق روستایی میبد یزد. فصلنامه اندیشه و رفتار (۲۹۳)، سال اول، ۱۳۷۲، صفحات: ۳۹-۳۲.
- [۴] پالاهنگ ح، نصر م، براهنی م، شاه‌محمدی د: بررسی همه‌گیرشناسی اختلالات روانی در شهر کاشان. مجله اندیشه و رفتار ۱۳۷۵. شماره ۴، صفحات: ۲۷-۱۹.
- [۵] تارزی ه: بررسی میزان شیوع اختلالات روانی در دانشجویان ورودی سال ۷۵، دانشگاه علوم پزشکی کرمان براساس تست SCL-90-R. پایان‌نامه، دکتری عمومی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ۱۳۷۶.
- [۶] غفاری ع، پویا ف، وحدتی م: اختلالات روانی در دختران بالای ۱۵ سال ساکن مراکز حمایتی شهر کرمان در سال ۱۳۸۰. مجله علوم پزشکی رفسنجان، شماره دوم، ۱۳۸۳، صفحات: ۹۳-۸۸.
- [۷] کیا فر ف، خردمند ح: بررسی میزان شیوع اختلالات روانی در معلمان شهر کرمان در پاییز ۱۳۷۷. پایان‌نامه دکتری عمومی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ۱۳۷۷.
- [۸] محمدی م و همکاران: همه‌گیرشناسی اختلالات روانپزشکی در ایران سال ۱۳۸۰. مجله حکیم دوره ۶ شماره ۱، ۱۳۸۲، صفحات: ۲۳-۲۱۲.
- [۹] نوربالا اع، محمدی ک، باقری‌یزدی س: بررسی شیوع اختلال‌های روانپزشکی در شهر تهران. مجله حکیم، شماره ۴، ۱۳۷۸، صفحات: ۲۳-۲۱۲.
- [۱۰] نوربالا اع، محمدی ک، باقری‌یزدی س: نگاهی بر سیمای سلامت روان. صفحه: ۳۳. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی انتشارات هلال احمر، ۱۳۸۱، صفحه: ۳۳.
- [۱۱] نوربالا اع، محمدی ک، باقری‌یزدی س: بررسی وضعیت سلامت روان در افراد ۱۵ سال و بالاتر در جمهوری اسلامی ایران. مجله حکیم، شماره ۱، ۱۳۸۱، صفحات: ۱۰-۱.

[12] Bash KW: A psychiatric study of the city of Shiraz. Paper presented at WPA. International

symposium of epidemiological studies in psychiatry, Tehran Iran, 1964.

- [13] Fimian MJ, Pierson D, Mc Hardy R: Occupational stress reported by teachers of learning disabled and nonlearning disabled handicapped students. *J Learn Disabel.*, 1986; 19(3): 154-8.
- [14] Hodiament PP, Rijnders CA, Mulder J, Furer JW: Psychiatric disorders in Dutch Health Area: a repeated cross – sectional survey. *J Affect Disord.*, 2005; 84(1): 77-83.
- [15] Keith K, Ross E: Attitudes of a group of primary school teachers towards the educational inclusion of hearing-impaired learners in regular classrooms. *S Afr J commun Disord.*, 1998; 45: 39-50.
- [16] Mariam T: Psychiatric morbidity in an urban general practice. *Medical J Malaysia.*, 1994; 49: 242-6.
- [17] Mc Connell P, Bebbington P, Mc Clelland R, Gillespie K, Houghton S: Prevalence of psychiatric disorder and the need for psychiatric care in Northern Ireland. Population study in District of Derry. *Br J Psychiatry.*, 2002; 18, 1-214-9.
- [18] Shahim S: Correlations between parents and teachers rating of social skills for a group of developmentally disabled children in Iran. *Psychol Rep.*, 1999; 85: (3Pt1): 863-6.
- [19] Sideridis GD, Chandler JP: Comparison of attitudes of teachers of physical and Musical education toward inclusion of children with disabilities. *Psycho Rep.*, 1996; 78(3pt1): 768-70.
- [20] Stansfield SA, Marmot MG: Social class and minor psychiatric disorder in British Civil Servants: a validated screening survey using the General Health Questionnaire. *Psychol Med.*, 1992; 22(3): 739-49.
- [21] Jenkins R, Lewis GP, Brugha T, Farrell M, Gill B, Meltzer H: The national psychiatric morbidity surveys of Great Britan – initial finding from the house hold survey. *Psychol Med.*, 1996; 27; 775-89.

Epidemiology of the Prevalence Study of Psychiatric Disorders in the Teachers of Exceptional Education Department in Kerman in the Year 2001-2002

H. Ziaadini MD^{1*}, AR. Rajaenejad GP²

1- Associated Pofessor of Psychiatry, University of Medical Sciences, Kerman, Iran.

2- General Physician, University of Medical Sciences, Kerman, Iran.

Background: The education of exceptional children (the children who are physically or mentally handicapped) is stressful, and could be the cause of teacher's burn out. The aim of this study was to evaluate the prevalence of psychiatric disorders in exceptional school teachers in Kerman city in the year 2001-2002.

Materials and Methods: This cross-sectional study was designed with census sampling in exceptional schools teachers in Kerman city in the year 2001-2002. Data collection form was symptom-checklist-90-Revised questioner (SCL-90-R). The total number of sample were 235, but only 215 questioners were completed and was analyzed (respondent rate was 91.4%).

Results: The result of this study indicated psychiatric disorders in 3 levels as shown below. Mild 38.1%, moderate 3.3%, severe 1.4%. Depression was the most frequent disorder in both sexes (86.1%), paranoid ideation was the least (33.9%). There were not any significant differences between sex and marital status or other background factors in psychiatric disorders according to SCL-90-R index. There was no difference according to GSI index (Global severity index) between females and males.

Conclusion: Comparison between the above results and other studies suggest the necessity of more attention in mental health among this group.

Key words: Epidemiology, Psychiatric disorders, Exceptional pupils teachers, Kerman

** Corresponding author, Tel: (0341)2111006, Fax:(0341)2110931, E-mail: ziyaadini@yahoo.com
Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences and Health Services, 2005, 4(2): 103-109*

